

Інна Кулеба

викладач кафедри

кримінально-правових дисциплін

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ

ПЕРСПЕКТИВИ ДІЯЛЬНОСТІ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Розглядаючи нормативно-правову основу діяльності Служби безпеки України, треба врахувати її ключові принципи та завдання, які закріплені у відповідних законодавчих актах. Органи Служби безпеки оперують на основі Конституції України та інших законів, що визначають їх функції та повноваження.

Згідно із Законом України «Про Службу безпеки України», Служба безпеки є державним органом спеціального призначення з правоохоронними функціями, спрямованими на забезпечення державної безпеки. Важливим аспектом регулювання діяльності Служби безпеки є також закон про введення воєнного стану, який дає змогу залучення військових формувань та правоохоронних органів для реалізації заходів у воєнний період [1].

Умови воєнного стану вимагають особливого підходу до організації діяльності правоохоронних органів, що забезпечують правопорядок. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» визначає особливості цієї діяльності, зокрема, повноваження правоохоронних органів у період воєнного стану [2, 3].

Виконання завдань та функцій, покладених на правоохоронні органи, є вирішальним у забезпеченні державної безпеки. Серед них захист державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, науково-технічного і оборонного потенціалу, а також боротьба з розвідувально-підривною діяльністю, тероризмом та іншими протиправними діями. Зазначено, що під час воєнного стану було внесено зміни до функцій Служби безпеки, в тому числі щодо управління об'єктами державної власності. Проте, деякі дослідники вказують на теоретичний характер цих функцій, що може вплинути на їх практичну реалізацію [4].

Діяльність Служби безпеки України під час воєнного стану передбачає різноманітні заходи, спрямовані на забезпечення національної безпеки та боротьбу з загрозами. Важливо постійно аналізувати та вдосконалювати законодавчу базу для ефективного функціонування органів безпеки в умовах сучасних викликів та загроз.

У сучасних умовах зростає значення чітко врегульованої діяльності Служби безпеки та інших державних і правоохоронних органів у сфері національної безпеки, особливо в період дії правового режиму воєнного стану. Один із способів

досягнення цієї мети – об'єднання всіх норм, що визначають положення про національну безпеку, у відповідному законодавчому акті [5, с. 77].

Служба безпеки України має значний обсяг повноважень та функцій, які регламентовані різноманітними нормативно-правовими актами. Найбільш важливими є Закон України «Про Службу безпеки України» та законопроекти, спрямовані на оптимізацію цієї діяльності.

Спільне об'єднання норм, які стосуються національної безпеки, сприятиме збільшенню ефективності діяльності не лише Служби безпеки, а й інших державних і правоохоронних органів, особливо під час воєнного стану. Пропозиція про включення в окремий розділ Кодексу про національну безпеку і оборону України положень, що стосуються діяльності правоохоронних органів у цих умовах, виглядає обґрунтованою [4].

Одним із пріоритетів розвитку СБУ в умовах воєнного стану є зміцнення контррозвідувальної діяльності. Оскільки конфлікт на сході України зумовлений гібридною війною, де інформаційні операції та дезінформація відіграють ключову роль, необхідно посилити заходи з виявлення та припинення діяльності ворожих агентів та спецслужб. Для цього СБУ потребує посилення технічних та аналітичних здібностей, розвитку співпраці з партнерськими службами, а також підвищення рівня професійної підготовки свого персоналу.

Ще одним важливим напрямком є забезпечення кібербезпеки та захист критично важливих інфраструктур від кібератак. Уміння адаптуватися до нових методів кіберзагроз та вчасно реагувати на них стає ключовим фактором у збереженні національної безпеки. Розвиток високотехнологічних засобів моніторингу та захисту, а також співпраця з іншими країнами та міжнародними організаціями у сфері кібербезпеки, є невід'ємною частиною стратегії розвитку СБУ. Також важливою складовою діяльності є протидія корупції та організованих злочинності в умовах воєнного конфлікту. Корупція може стати серйозною загрозою для обороноздатності країни, зокрема шляхом розкрадання коштів, призначених на потреби армії та національної безпеки. СБУ має активно працювати над розкриттям та припиненням корупційних схем у військовому та державному секторах, залучати до відповідальності осіб, які порушують закон.

Отже, розвиток Служби безпеки України в умовах воєнного стану повинен базуватися на комплексному підході до забезпечення національної безпеки, з урахуванням специфіки гібридної війни та сучасних кіберзагроз. Посилення контррозвідувальної та кібербезпекової діяльності, боротьба з корупцією та організованою злочинністю є ключовими напрямками, які дозволять ефективно протидіяти внутрішнім та зовнішнім загрозам та зберегти безпеку та цілісність держави.

1. Каглинський О. Правові засади діяльності служби безпеки України як суб'єкта сфери безпеки і оборони. *Нове українське право*. 2022. № 3. С. 68–74.

2. Про Службу безпеки України : Закон України від 25.03.1992 р. № 2229-XII:

станом на 2 серп. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text>

3. Про введення воєнного стану в Україні : Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2102-20#Text>

4. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII : станом на 19 жовт. 2023 р.

5. Рєзнєк О. Роль Служби Безпеки України як правоохоронного органу в захистї фїнансової системи держави. *Нацїональний юридичний журнал: теорїя і практика*. 2016. № 2. С. 77–79.

Дар'я Лавренко

старший викладач кафедри

теорїї держави та права

Днїпровського державного

унїверситету внутрїшнїх справ

ЮРИДИЧНА ТЕХНІКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Юридична технїка є невід'ємною складовою нормотворчої та правозастосовної дїяльностї, що забезпечує логїчностї, точностї і зрозумїлостї правових актїв. Вона охоплює сукупностї прийомїв, методїв і засобїв, спрямованих на формулювання, систематизацїю, інтерпретацїю та реалїзацїю правових норм. Від рївня юридичної технїки залежить ефективностї правового регулювання, його передбачуваностї, доступностї і вїдповїдностї потребам суспїльства. Неякїсне законодавче регулювання, правовї колїзїї, нечїткїсть правових норм і надмїрна казуїстичностї призводять до правової невизначеностї, що ускладнює правозастосовну дїяльностї і може порушувати принципи верховенства права.

Доктринальнї аспекти юридичної технїки дослїджують її сутнїсть, принципи, методи та правила формулювання правових норм, їх систематизацїю, тлумачення і впровадження. Увага до цїєї теми зумовлена необхідностї вдосконалення законодавчого процесу, пїдвищення якостї нормотворчої дїяльностї та змїцнення правопорядку. Особливе значення юридична технїка набуває в умовах правових реформ, коли необхідно забезпечити системностї, узгодженостї і прогнозованостї правового регулювання. Крім того, сучасна правова доктрина висуває новї вимоги до юридичної технїки в контекстї цифровїзацїї, впровадження електронного врядування та розробки правових норм, що регулюють новїтнї сфери суспїльних вїдносин. Це вимагає від науковцїв, законодавцїв і правозастосовцїв ґрунтового аналізу інструментїв та прийомїв юридичної технїки з метою їхнього ефективного використання в сучасному правовому середовищї.